PENTRU O MOLDOVĂ UNICĂ SI INDIVIZIBILĂ

Şedinţă a Guvernului R.S.S. Moldova

La 17 septembrie, la Dubăsari, a avut loc o şedinţă lărgită în deplasare a Guvernului R.S.S. Moldova, consacrată problemelor dezvoltării social-economice a oraşului şi raionului. La şedinţă au fost invitaţi conducători de gospodării şi de întreprinderi industriale, deputaţi ai poporului din Sovietul orăşenesc şi preşedinţi de Soviete sătesti, conducători de servicii raionale, alţi lucrători cu funcţii de răspundere.

Au prezentat informări despre starea de lucruri din raion şi din oraş Ion Mitcul, preşedintele comitetului executiv raional Dubăsari, şi Mihail Muşumanschi, preşedintele comitetului executiv orăşenesc, care au conturat un cerc de probleme în a căror rezolvare autorităţile locale contează pe ajutorul Guvernului Moldovei. S-a menţionat că majoritatea dificultăţilor sînt legate de construcţii: nu ajung obiective de menire social-culturală, cămine culturale şi magazine, se simte o lipsă acută de locuri în şcoli şi în grădiniţele de copii. De exemplu, în satele Pîrîta, Molovata şi altele copiii sînt asiguraţi cu locuri în şcoli doar în proporţie de 20—30 la sută, din care cauză elevii sînt nevoiţi să înveţe în două schimburi. La grădiniţele de copii din raion nu ajung mai bine de trei mii de locuri.

La fel de acută este şi problema construcţiei instituţiilor curative şi drumurilor. Astfel, policlinica din centrul raional se mai află şi acum în aceeaşi clădire în care era amplasată în perioada construcţiei hidrocentralei Dubăsari. Se cere demult reconstruită artera principală a raionului. Un fapt paradoxal e că în acest raion, unde în construcţii este de lucru şi de lucru, funcţionează şase organizaţii de construcţii, însă numai două din ele lucrează în cadrul raionului, pe cînd celelalte — interraionale — execută lucrări de construcţii-montaj pe întreg teritoriul Moldovei.

O altă problemă care trebuie soluţionată fără întîrziere este criza ecologică tot mai ameninţătoare. Raionul suferă din cauza numărului excesiv de baze de odihnă de pe ambele maluri ale Nistrului. Deşi e un oraş industrial, la Dubăsari nu există nici pînă acum instalaţii moderne de epurare. Din cauza că lipseşte un sistem centralizat de încălzire, iarna fumegă în continuu 48 de cazangerii, dintre care 40 lucrează cu combustibil solid.

Există multe probleme nerezolvate în ceea ce priveşte telefonizarea şi gazificarea satelor, asigurarea populaţiei cu produse alimentare şi cu mărfuri de primă necesitate. Conducătorii comitetelor executive şi ai Sovietelor sătesti din raion au propus căi concrete de soluţionare a anumitor probleme, au cerut susţinere şi ajutor din partea membrilor Guvernului.

C. Tampiza, vice-prim-ministru, ministrul economiei naţionale al republicii, a subliniat că a sosit demult timpul să se procedeze la rezolvarea problemelor social-economice acute şi să se renunţe la politică. Trecerea la relaţiile de piaţă cere din partea conducătorilor raionului acţiuni eficiente pentru crearea unei baze financiare proprii, pentru sporirea capacităţilor organizaţiilor proprii de construcţii şi pentru folosirea lor raţională. Ministrul economiei naţionale, precum şi A. Sangheli, prim-viceprim-ministru, ministrul agriculturii şi alimentaţiei, V. Cozlov, ministrul transporturilor, G. Călugăru, ministrul construcţiilor, au răspuns la numeroase întrebări ale participanţilor la şedinţă, au formulat propuneri în vederea depăşirii dificultăţilor scoase la iveală. Ei au subliniat că autorităţile locale trebuie să dea dovadă de iniţiativă, să nu se teamă de independenţă, să caute soluţii nestandard. Cît despre ajutorul ministerelor, s-a relevat că tot ce este raţional se va bucura de un sprijin concret din partea Guvernului.

În cuvîntarea prim-viceprim-ministrului C. Oboroc s-a subliniat necesitatea asigurării transparenţei în activitatea organelor locale ale puterii. Oamenii trebuie să ştie ce se face pentru creşterea bunăstării lor. Aceasta se referă, după părerea sa, şi la Guvernul republicii: nici aici nu există şi nici nu trebuie să existe nici un fel de secrete. În prezent se desfăşoară pregătiri pentru trecerea la economia de piaţă, se elaborează un complex de măsuri pentru apărarea intereselor consumatorilor şi păturilor mai puţin asigurate ale populaţiei. Afară de aceasta, toată lumea trebuie să ştie că nimeni nu intenţionează să rupă relaţiile cu Rusia sau cu alte republici. Dimpotrivă, sînt în toi pregătirile pentru încheierea unor tratate de colaborare reciproc avantajoasă. Şi putem spera că această colaborare va fi intensă şi fructuoasă.

În cadrul şedinţei a fost adoptată hotărîrea corespunzătoare, care prevede măsuri concrete de soluţionare a unei serii întregi de probleme.

Bilanţul şedinţei în deplasare a Guvernului a fost făcut de Primul ministru al R.S.S. Moldova, Mircea Druc. D-lui a menţionat că ea a fost utilă pentru ambele părţi şi că pe viitor şedinţele în deplasare trebuie să se transforme într-o practică permanentă a activităţii Guvernului.

* * *

Din păcate, în ziua şedinţei la Dubăsari n-au lipsit nici excesele nedorite. În timpul lucrărilor Primul ministru al R.S.S. Moldova, Mircea Druc, s-a văzut nevoit să iasă din sală pentru a sta de vorbă cu oamenii adunaţi în faţa clădirii, care cereau o întîlnire cu el. Incercînd să-i calmeze, Primul ministru le-a promis să se întîlnească cu ei şi să răspundă la întrebările care îi preocupă imediat după încheierea şedinţei.

Între timp în piaţa centrală se adunaseră deja cîteva sute de oameni. Primul ministru le-a propus reprezentanţilor lor să ia loc la masă şi să discute într-o atmosferă calmă. Însă această propunere a fost respinsă. Atunci şeful Guvernului a rămas în piaţă, consimţind să răspundă la toate întrebările. Dar afirmaţia d-lui precum că nu numai că nu recunoaşte, ci, mai mult, condamnă proclamarea anticonstituţională a republicii Nistrene, a fost luată literalmente în furci de cei prezenţi în piaţă, care se comportau în mod sfidător, exprimîndu-şi prin strigăte nemulţumirea. Negăsind înţelegere şi văzînd nedorinţa vădită a mulţimii de a întreţine un dialog civilizat, Guvernul s-a văzut nevoit să plece.

Scandînd lozincile «Jos Tricoloruli», «Trăiască republica!», cei prezenţi în piaţă s-au apropiat de clădirea comitetului executiv raional Dubăsari. Cu toate îndupleCările şi rugăminţile preşedintelui comitetului executiv orăşenesc, M. Muşumanschi, de a da dovadă de înţelepciune, ei au cerut să fie scos Drapelul de stat al Moldovei. Pînă la urmă o parte din ei au dat buzna în clădire şi, ridicîndu-se pe acoperiş, au scos Tricolorul. Se simţea că această acţiune nu începuse spontan, ci era dirijată de o mînă abilă. Dovadă e şi faptul că chiar după actul ilegal de îndepărtare a Drapelului de stat manifestaţia a continuat.

Moldova-pres.

Ideea separatismului nu are nici o şansă de izbîndă

În legătură cu situaţia încordată creată după formarea aşa-ziselor republici din sudul şi estul Moldovei, dl. Victor Ghenadie Grebenşcicov, consultant superior al primului ministru al Guvernului R.S.S. Moldova pentru problemele minorităţii ruse şi relaţiile cu Rusia, a avut amabilitatea, răspunzînd solicitării agenţiei Moldova-pres, să precizeze următoarele:

— Este o încercare de dezintegrare a Moldovei, bine coordonată de forţe din afară. Pentru că nu întîmplător găgăuzii şi-au proclamat acţiunea lor separatistă la mijlocul lunii august, iar la numai două săptămîni, au procedat la fel cei din Tiraspol şi Bender. Însă noi nu trebuie să dramatizăm. In nu puţine raioane populaţia majoritară din zonele menţionate condamnă şi refuză separatismul. Iniţiatorii săi sînt de fapt aventurieri politici, susţinuţi de cercuri retrograde, inclusiv din Moscova, care speculează situaţia crizei economice şi sociale din momentul de faţă. Ce se încearcă de fapt? Se încearcă frînarea procesului înnoitor, progresist, promovat de Parlamentul şi Guvernul republicii, dezbinarea locuitorilor, a etniilor care conviesc în Moldova, şi, în acest fel, menţinerea conservatorismului, a politicii dictatoriale perimate. De altfel, în timpul unei călătorii recente prin Dubăsari şi alte raioane ne-am convins că elementele reacţionare nu vor să renunţe la vechile poziţii (privilegii), motiv pentru care subminează suveranitatea Moldovei şi pun la îndoială sau chiar neagă legalitatea Guvernului şi a Parlamentului ales.

— Consideraţi că rusofonii din zona nistreană se bizuie pe sprijinul conducerii Federaţiei Ruse?

ele lucrează în cadrul raionului, pe cînd celelalte — interiveală. Ei au subliniat că autoritățile locale trebuie să dea lucrărilor Primul ministru al R.S.S. Moldova, Mircea Druc,

Moldova-pres.

Miting de protest

În seara zilei de 18 septembrie în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău s-a desfășurat un miting împotriva manifestărilor violente de la Dubăsari, unde în ziua de 17 septembrie elemente separatiste au ultragiat Tricolorul R.S.S. Moldova și au agresat pe Primul ministru Mircea Druc și pe membrii cabinetului republicii, aflați acolo în ședință de lucru.

Răspunderea pentru organizarea acestui miting prin care se încalcă moratoriul instituit de Parlament asupra inițierii unor manifestări de masă, și-a asumat-o organizația tineretului democrat din Moldova.

Participanții, care au blocat pe cîteva ore circulația în piață și pe o bună parte a bulevardului central al orașului Ștefan cel Mare, au scandat lozinci: «Unire, moldoveni!», «Jos separatismul!», «Ocupanți, cărați-vă acasă!», «Uniți luptăm, pămîntul nu cedăm!», «Jos imperiul rus!».

La ora douăzeci primarul municipiului Chișinău, domnul Nicolae Costin, a luat cuvîntul în fața celor cîteva mii de cetățeni aflați în piața centrală. Subliniind că în aceste zile grele forțele reacționare din republică încearcă să creeze o situație de criză, domnia sa a îndemnat pe cetățenii Moldovei să acționeze cu calm, strîns uniți și să nu răspundă la provocări.

Moldova-pres.

DECRETUL PREȘEDINTELUI REPUBLICII SOVIETICE SOCIALISTE MOLDOVA

Cu privire la locul de aflare a reședinței Președintelui R.S.S. Moldova și a Consiliului prezidențial al R.S.S. Moldova

A stabili, că reședința Președintelui R.S.S. Moldova și a Consiliului prezidențial al R.S.S. Moldova se află în orașul Chișinău, bulevardul Ștefan cel Mare, 154.

M. SNEGUR,
Președinte al Republicii Sovietice Socialiste Moldova.

Or. Chișinău,

OPRIȚI-VĂ, OAMENI!

Am lucrat în raionul Ciadîr-Lunga învățător. Cunosc oamenii de acolo. Oameni cu legături bune cu moldovenii din republică. Ce s-a întîmplat după 10 ani? Frații ruși le-au făcut un serviciu prost liderilor găgăuzi. N-ar trebui să se comporte așa într-o țară atît de mică cum e Moldova noastră.

Acuma sîntem la grea încercare. Cred în poporul nostru, cred în fiii și fiicele lui. Sănătate și calm. Unire și argumente. Vom dovedi și acum, că sîntem un popor de o cultură aleasă, cu adevărate rădăcini în istorie. Sus fruntea, moldovenii! Demnitatea de neam ne obligă la fapte mari pentru țară și pămînt.

Ion RUSNAC.

Briceni.

Protest la adresa ziarului «Molodioji Moldavii»

La 18 septembrie la Casa presei a avut loc o întîlnire a unui grup de cititori cu reprezentanții ziarului «Molodioji Moldavii». Ei au cerut ziariștilor să-și ceară neîntîrziat scuze de la Primul ministru al cea Druc, pentru fotografia ofensatoare, publicată în această zi pe prima pagină a ziarului și pentru materialul intitulat «Putevîe zametki» («Note de călătorie»).

Cei prezenți au cerut închiderea ziarului «Molodioji Moldavii», argumentîndu-și revendicările prin faptul că în situația social-politică încordată ce s-a creat în republică cotidianul contribuie prin materialele sale la ațîțarea spiritelor și la destabilizarea ordinii.

Moldova-pres.

Considerați că pasiunile din zona nistreană se bizuie pe sprijinul conducerii Federației Ruse?

— La începutul lunii august am avut o întîlnire cu prim-adjunctul Președintelui Sovietului Suprem al R.S.F.S.R., apoi am participat la o întîlnire cu delegația rusă care a fost la Chișinău. Atît primul adjunct al lui Boris Elțin, cît și membrii delegației ruse au condamnat tendințele separatiste și neau declarat că recunosc și susțin Guvernul oficial al Moldovei. De altfel, Federația Rusă este tot atît de cointeresată ca și Moldova să se debaraseze de supremația organelor unionale din Moscova.

— Cum vedeți ieșirea din actuala situație?

— Trebuie să fim realiști. Și cînd spun aceasta, vorbesc în numele rușilor. Dacă rușii vor să trăiască în Moldova, ei trebuie să respecte drepturile inalienabile ale moldovenilor, ei trebuie să învețe limba oficială — limba română — pentru că numai așa vor putea ieși din ghetoul spiritual în care se află. Numai cunoașterea limbii le va modifica mentalitatea actuală, iar încordarea creată va începe să dispară. Ei trebuie să înțeleagă că din punct de vedere etnic acest teritoriu geografic aparține moldovenilor. Două republici moldovenești, cum doresc separatiștii din Tiraspol, nu pot exista. Ideea este absurdă și nu are nici o șansă de izbîndă.